

มรดกโลก

ประเทศอาเซียน

คำนำ

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือที่รู้จักกันในนาม "อาเซียน" เป็นดินแดนที่เปี่ยมไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ แหล่งมรดกโลกในภูมิภาคนี้สะท้อนถึงความยิ่งใหญ่ของอารยธรรมโบราณ ความงดงามของธรรมชาติ และความเชื่อมโยงระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่วัดบุโรพุทโธอันยิ่งใหญ่ในอินโดนีเซีย ไปจนถึงปราสาทนครวัดที่งดงามในกัมพูชา ทุกแห่งล้วนมีเรื่องราวและคุณค่าที่โดดเด่นเฉพาะตัว

หนังสือเล่มนี้ได้รับแรงบันดาลใจจากความมุ่งมั่นที่จะถ่ายทอดความสำคัญและความงดงามของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคอาเซียน ผ่านภาพถ่ายและเรื่องราวที่จะพาผู้อ่านสำรวจสถานที่สำคัญเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงอารยธรรมอันรุ่งเรืองในอดีต หรือมรดกทางธรรมชาติที่บ่งบอกถึงความมหัศจรรย์ของโลกที่เราต้องรักษาไว้

เราหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และแรงบันดาลใจให้กับผู้อ่านในการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกอันล้ำค่าเหล่านี้ เพื่อให้คงอยู่เป็นสมบัติของมนุษยชาติตลอดไป

ผู้เขียน

สารบัญ

กัมพูชา

1. เมืองพระนคร	9
2. ปราสาทพระวิหาร	12
3. เขตปราสาทสมโบร์ไพรกุก	15
4. เกาะแกร์	18

ไทย

1. นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	22
2. เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร	25
3. เขตรักษามรดกวัฒนธรรมป้อมทุ่งใหญ่-ห้วยขาแข้ง	28
4. แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง	31
5. กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ๋	34
6. กลุ่มป่าแก่งกระจาน	37
7. เมืองโบราณศรีเทพ	40
8. ภูพระบาท	43

พม่า

1. กลุ่มเมืองโบราณอาณาจักรปยู	47
2. พุกาม	50

ฟิลิปปินส์

1. โบสถ์บาโรกแห่งฟิลิปปินส์	54
2. อุทยานธรรมชาติพิศมัยปะการังตูปาตาฮา	57
3. นาขั้นบันไดแห่งกลุ่มทิวเขาฟิลิปปินส์	60

4. นครประวัติศาสตร์ปักษ์.....	63
5. อุทยานแห่งชาติแม่น้ำใต้ดินปูเรโตปรีนเซซา	66
6. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทิวเขาฮามิกิตัน	69

มาเลเซีย

1. อุทยานแห่งชาติกูมู.....	73
2. อุทยานแห่งชาติกินาบาลู	76
3. มะละกาและจอร์จทาวน์ นครประวัติศาสตร์แห่งช่องแคบมะละกา	79
4. มรดกโบราณคดีแห่งหุบเขาเล็งกง	83
5. มรดกโบราณคดีแห่งกลุ่มถ้ำของอุทยานแห่งชาติเนียะฮ์.....	86

ลาว

1. เมืองหลวงพระบาง	90
2. วัดพุทธและการตั้งถิ่นฐานโบราณที่เกี่ยวข้องภายในภูมิทัศน์วัฒนธรรม จำปาศักดิ์.....	93
3. แหล่งไผ่หินใหญ่ในเชียงขวาง – ทุ่งไผ่หิน	96

เวียดนาม

1. หมู่โบราณสถานเมืองเว้.....	100
2. อ่าวฮาลอง และกลุ่มเกาะก๊าทปา	103
3. เมืองโบราณฮอยอัน	106
4. สถานที่ศักดิ์สิทธิ์หมีเซิน	109
5. อุทยานแห่งชาติพื้งญา-แก๋บ่าง	112
6. ส่วนกลางของป้อมปราการหลวงทั้งสี่-ฮานอย	115
7. ป้อมปราการของราชวงศ์โห่	118
8. แหล่งภูมิทัศน์จำงอาน.....	121

สิงคโปร์

1. สวนพฤกษศาสตร์สิงคโปร์.....	125
-------------------------------	-----

อินโดนีเซีย

1. กลุ่มวัดโบโรบูดูร์.....	129
2. อุทยานแห่งชาติโกโมโด.....	132
3. กลุ่มวัดปรัมบานัน.....	135
4. อุทยานแห่งชาติอุจุงกูลอน.....	138
5. แหล่งมรดกยูเนสโกเริ่มแรกชาจัน.....	141
6. อุทยานแห่งชาติโลเรนซ์.....	144
7. มรดกป่าฝนเขตร้อนแห่งสุมาตรา.....	147
8. ภูมิทัศน์วัฒนธรรมจังหวัดบาห์ลี.....	150
9. มรดกการทำเหมืองถ่านหินอมปีลินแห่งชาวอะฮ์ลุนโต.....	153
10. แกนจักรวาลวิทยาแห่งยกายการ์ตาและ ภูมิสัญลักษณ์ทางประวัติศาสตร์.....	156

มรดกโลก (World Heritage) เป็นพื้นที่หรือสถานที่ที่มีคุณค่าทาง ธรรมชาติ วัฒนธรรม หรือประวัติศาสตร์ที่โดดเด่นและสำคัญจนได้รับการ ยอมรับจากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่ง สหประชาชาติ (UNESCO) ให้อยู่ในบัญชีมรดกโลก เพื่อส่งเสริมการ อนุรักษ์และการจัดการอย่างยั่งยืน

ประเภทของมรดกโลก

1. มรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม หรือ พื้นที่ที่แสดงถึงวัฒนธรรมอันโดดเด่น
2. มรดกทางธรรมชาติ (Natural Heritage) ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ ภูเขา ป่าไม้ หรือพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ
3. มรดกผสม (Mixed Heritage) เป็นสถานที่ที่มีคุณค่าโดดเด่นทั้งทาง วัฒนธรรมและธรรมชาติ

เกณฑ์การคัดเลือกมรดกโลก

- มีคุณค่าที่เป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นในระดับสากล
- แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์
- แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ
- มีความสำคัญต่อการศึกษาหรือการอนุรักษ์

ความสำคัญของมรดกโลก

- ส่งเสริมการอนุรักษ์และการจัดการที่ยั่งยืน
- สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- เพิ่มความตระหนักรู้ในระดับโลกเกี่ยวกับคุณค่าของวัฒนธรรมและธรรมชาติ

กัมพูชา

1. เมืองพระนคร

เมืองพระนคร หรือ นครวัด-นครธม (Angkor) ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น มรดกโลกทางวัฒนธรรม จากองค์การยูเนสโกในปี พ.ศ. 2535 (ค.ศ. 1992) โดยมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นระดับโลก สถานที่นี้เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรขอมโบราณ ซึ่งรุ่งเรืองระหว่างศตวรรษที่ 9 ถึงศตวรรษที่ 15

ลักษณะเด่นของเมืองพระนคร

1. นครวัด (Angkor Wat)

- เป็นศาสนสถานขนาดใหญ่ที่สุดในโลก สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าสุริยวรมันที่ 2 เพื่อถวายแด่พระวิษณุ

- โดดเด่นด้วยสถาปัตยกรรมแบบศิลปะขอม ซึ่งสะท้อนถึงความรู้ทางวิศวกรรม การก่อสร้าง และความศรัทธาทางศาสนา

2. นครธม (Angkor Thom)

- เมืองหลวงสุดท้ายของอาณาจักรขอม สร้างในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7
- มีประตูเมืองและกำแพงล้อมรอบ โดดเด่นด้วยปราสาทบายน (Bayon Temple) ซึ่งมีใบหน้าหินแกะสลักขนาดใหญ่จำนวนมาก

3. ปราสาทอื่นๆ

- ปราสาทบันทายศรี (Banteay Srei): โดดเด่นด้วยการแกะสลักหินทรายสีชมพู
- ปราสาทตาพรหม (Ta Prohm): มีลักษณะพิเศษที่ต้นไม้ใหญ่แผ่รากปกคลุมโบราณสถาน

คุณค่าของเมืองพระนคร

- สถาปัตยกรรม: เป็นตัวอย่างของศิลปะขอมโบราณที่ประณีตและสวยงามที่สุด
- ประวัติศาสตร์: แสดงถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรขอมในอดีต
- ความเชื่อทางศาสนา: เป็นศูนย์กลางของศาสนาฮินดูและพุทธศาสนา

ความสำคัญระดับโลก

- เมืองพระนครถือเป็นสัญลักษณ์ของความสามารถในการก่อสร้างของมนุษยชาติ
- เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่ช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของกัมพูชา

2. ปราสาทพระวิหาร

ปราสาทพระวิหาร (Preah Vihear Temple) ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น มรดกโลกทางวัฒนธรรม จากองค์การยูเนสโกในปี พ.ศ. 2551 (ค.ศ. 2008) โดยปราสาทแห่งนี้ตั้งอยู่บนยอดเขาพนมดงรัก ติดกับพรมแดนระหว่างกัมพูชาและประเทศไทย เป็นศาสนสถานที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของอาณาจักรขอมในอดีต

ลักษณะเด่นของปราสาทพระวิหาร

- ที่ตั้ง
 - ตั้งอยู่บนหน้าผาสูงของเทือกเขาพนมดงรัก โดยมีระดับความสูงประมาณ 525 เมตรจากพื้นดินล่าง
 - มีวิวทิวทัศน์ที่กว้างไกลมองเห็นทั้งด้านประเทศไทยและกัมพูชา

2. สถาปัตยกรรม

- สร้างขึ้นเพื่อถวายแด่พระคิ่วในศาสนาฮินดู ระหว่างศตวรรษที่ 9 ถึงศตวรรษที่ 12
- แสดงถึงศิลปะแบบที่โดดเด่น โดยเฉพาะการจัดวางโครงสร้างในแนวแกนตรง (Linear Arrangement) ซึ่งนำผู้เข้าสักการะจากฐานอุษาสถูปปราสาท

3. รายละเอียดการก่อสร้าง

- ตัวปราสาทสร้างด้วยหินทรายและหินศิลาแลง
- มีประติมากรรมและลวดลายแกะสลักที่สื่อถึงเรื่องราวในศาสนาฮินดู เช่น เรื่องรามเกียรติ์และตำนานของพระคิ่ว

ความสำคัญทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์

- เป็นตัวอย่างที่ยอดเยี่ยมของศิลปะและสถาปัตยกรรมขอม
 - แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและการก่อสร้างศาสนสถานบนพื้นที่สูง ซึ่งเชื่อมโยงกับความเชื่อเกี่ยวกับภูเขาเป็นที่สถิตของเทพเจ้า
 - เป็นสถานที่ที่เชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ของอาณาจักรขอมและศิลปะเขมรในยุคต่างๆ
-

การอนุรักษ์

- ปัจจุบันปราสาทพระวิหารได้รับการอนุรักษ์และดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อรักษาสถานที่ให้คงอยู่สำหรับคนรุ่นหลัง
- นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของกัมพูชา โดยดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก

3. เขตปราสาทสมโบร์ไพรกุก

เขตปราสาทสมโบร์ไพรกุก (Sambor Prei Kuk) หรือที่รู้จักในฐานะ แหล่งโบราณคดีแห่ง อีสานปุระ ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น มรดกโลก ทางวัฒนธรรม จากองค์การยูเนสโกในปี พ.ศ. 2560 (ค.ศ. 2017) เนื่องจากมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในฐานะ ศูนย์กลางอำนาจของอาณาจักรเจนละ (Chenla) ซึ่งเป็นอาณาจักรก่อนหน้าการก่อตั้งอาณาจักรขอม

ลักษณะเด่นของสมโบร์ไพรกุก

1. ประวัติศาสตร์

- สมโบร์ไพรกุกเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรเจนละในช่วง ศตวรรษที่ 6-9